

2021-07-27

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2021/826

Enkätundersökning om Nackabornas syn på klimat och konsumtion

Informationsärende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott noterar informationen.

Sammanfattning

En enkätundersökning gjordes 2016 om Nackabornas syn på klimatförändringar och konsumtionsvanor. Syftet var att få ökad kännedom om Nackabornas kunskaper, attityder och beteende i frågor kopplade till klimatpåverkan.

Våren 2021 genomfördes en uppföljande undersökning om Nackabornas syn på klimatförändringar och konsumtionsbeteenden. Metoden för undersökningen var telefonintervjuer kombinerade med en sms-avisering med möjlighet att svara via en webbenkät. En trend kan ses mot en ökad medvetenhet om bland annat konsumtionens påverkan på klimatet.

Ärendet

En enkätundersökning genomfördes 2016 för att undersöka och få ökad kännedom om Nackabornas kunskaper, attityder och beteende i frågor kopplade till klimatpåverkan. Undersökningen var även ett underlag för indikator 1.4 Klimatpåverkan från konsumtion i Nackas miljöprogram. I Nacka kommuns miljöprogram är ett av målen att minska klimatpåverkan från konsumtion.

Våren 2021 genomfördes en uppföljande undersökning för de frågor som ställdes i 2016 års undersökning, med något undantag på grund av förväntat förändrat beteende i samband med Covidpandemin (internationella flygresor). Metoden för undersökningen var telefonintervjuer kombinerade med en sms-avisering med möjlighet att svara via en webbenkät. Av 5 000 möjliga svar inkom 1 165 vilket gav en svarsfrekvens på 23 procent.

För 2021 tillkom några tillägsfrågor gällande attityder till konsumtionsvanor efter pandemin.

Sammanfattning av undersökningen

Yngre tror i högre grad att deras beteenden kan göra något för att bromsa klimatförändringen. Denna tendens syns även vid en jämförelse mellan kvinnor och män, där kvinnor är mer positiva till frågan än män. De som anser sig vara klimatmedvetna skiljer sig tydligare från dem som inte anser sig vara det gällande vilka matvanor man kan ändra för att minska sin klimatpåverkan.

Köttkonsumtion skiljer sig åt mellan huruvida en anser sig vara klimatmedveten eller inte. De som är klimatmedvetna äter kött mer sällan. En klimatmedveten person äter mat som passerat bäst-före datum i betydligt större utsträckning än de som inte ser sig själva som klimatmedvetna.

Det är oftast större skillnader inom gruppen för inställningen till klimatmedvetenhet än inom gruppen gällande huruvida en upplever sig kunna påverka klimatförändringen.

Angående resor efter pandemin svarar yngre i högre utsträckning att de kommer resa i samma utsträckning som innan pandemin eller mer, medan äldre svarar att de kommer resa mindre.

Jämförelse över tid

En jämförelse över tid har gjorts genomgående mot förra mätningens rapport. En skillnad mellan rapporterna finns gällande hur säkra respondenterna är. I förra rapporten svarar en högre andel klart positivt i form av ”Ja absolut”, medan i rapporten från 2021 svarar en högre andel ”Ja kanske”. Den totala andelen positiva svar är dock ofta högre 2021 års rapport än 2016.

Att ha en elbil eller elhybrid har blivit vanligare i denna mätning jämfört med förra mätningen. Användningen av bilen är något som har minskat jämfört med förra mätningen. Detta kan vara en konsekvens av pandemin och den ökade tiden som spenderas i hemmet.

Fler respondenter kan tänka sig att byta ut sin flygresa till att istället ha semester hemma, något som också kan vara en konsekvens av pandemin. Gällande matvanor är det färre i årets mätning som äter kött en gång i veckan eller mer, samt fler som äter mat som har passerat ”Bäst före”-datum.

I frågan om man föredrar att vid köp av varor och tjänster, köpa från de som man vet arbetar för att begränsa klimatförändringen så svarar 86 procent att de föredrar att köpa varor och tjänster från företag som arbetar för att begränsa klimatförändringen. Detta är en högre andel i jämförelse med den förra rapporten (86 procent jämfört med 80 procent

vid den förra mätningen).

Nedan följer ett utdrag från enkäten 2016 i jämförelse med enkäten 2021.

2016	2021
87 procent tror att de som bor i Nacka själva kan göra något för att bromsa klimatförändringarna	88 procent tror att de som bor i Nacka själva kan göra något för att bromsa klimatförändringarna
9 av 10 ser sig själva som klimatmedvetna	Drygt 9 av 10 ser sig som klimatmedvetna. I denna mätning har denna siffra ökat till 94 procent.
8 av 10 har egen bil	78 procent av respondenterna har tillgång till bil genom att de själva eller någon i familjen äger en. Fler respondenter kan låna bil i årets mätning.
8 av 10 äter kött varje vecka	Cirka 7 av 10 äter kött minst en gång i veckan. Andelen respondenter som äter kött minst en gång i veckan har minskat från 80 procent till 71 procent. Även köttkonsumtion för varje dag har minskat från 11 procent till 5 procent.
22 procent som sparar i fonder, aktier eller pensionsfonder, har gjort ett aktivt val kring fondens miljöpåverkan	33 procent som sparar i fonder, aktier eller pensionsfonder, har gjort ett aktivt val kring fondens miljöpåverkan
77 procent använder bilen varje vecka för att handla, jämfört med 37 procent som använder bilen för att åka till och från arbetet eller skolan.	72 procent använder bilen för att handla, jämfört med 27 procent som använder bilen för att åka till och från arbetet eller skolan.
43 procent anser att det är deras invanda beteenden som hindrar dem från att leva mer klimatvänligt, jämfört med 14 procent som anser att de saknar information om hur deras påverkan kan minskas	37 procent anser att det är deras invanda beteenden som hindrar dem från att leva mer klimatvänligt. Största skillnaden finns dock i alternativet att miljö- och klimatvänliga alternativ oftast är dyrare. I denna mätning bestod siffran av 32 procent jämfört med 26 procent.
30 procent anser att privatpersoner i Nacka har störst ansvar för att minska klimatpåverkande utsläpp	22 procent anser att privatpersoner i Nacka har störst ansvar för att minska klimatpåverkande utsläpp. 2021 var kommunpolitiker det vanligaste svaret, med 27 procent. Det skiljer sig från förra mätningen, där siffran var 20 procent.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för barn

Undersökningen ligger till grund för fortsatt miljö- och klimatarbete. Insatser för att minska belastningen på miljö och klimat ger minskad negativ påverkan på barn och bättre förutsättningar för ett gott liv för kommande generationer.

Bilagor

Bilaga 1. Hållbara vanor – Konsumtionsundersökning Nacka kommun

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten

Anastasja Stengred
Miljösamordnare
Miljöenheten